

21. ARTIKULUA

Hezkuntzarako tutoretza eta orientazioa

1. Hezkuntza-orientazioa etengabeko laguntza-prozesua da, sistematikoa, irakasteko jardueran sartzen dena, eta haren helburua ikasleei funtsezko konpetentziak garatzen eta eskuratzen laguntzea da, beren proiektu pertsonalaren eta profesionalaren jabe izan daitezen eta herritartasuna gauzatu dezaten.
2. Hezkuntza-komunitate osoaren ardura da; berariaz, irakasle-taldeari dagokio, eta, bereziki, tutoreari; izan ere, tutorea da bere taldeko ikasleen orientazio akademiko eta profesionalaren arduradun nagusia, eta hark du ikasle horiei eskolak ematen dizkieten irakasleak koordinatzeko eta ikasleen gurasoekin edo legezko arduradunekin komunikazio arina ezartzeko ardura nagusia. Hori guztia irakasle orientatzaileen edo aholkularien laguntzarekin egingo da.
3. Ikastetxearen hezkuntza-proiektuak hezkuntza-orientazioa arautzen duten printzipioak ezarriko ditu, eta tutoretzaren eredia zehaztuko, printzipio horien arabera.
4. Ikastetxeko zuzendaritzak adi egon behar du hezkuntzarako tutoretzako eta hezkuntza-orientazioko ekintzak ikastetxeko profesional guztien eta hezkuntza-komunitateko gainerako kideen artean banatuta eta koordinatuta gauzatu daitezen, hezkuntza-etapa bakoitzaren ezaugarrietara egokituta.
5. Eskubideen eta aukeren berdintasuna sustatzeko, hezkuntza-zentroek emakumeen eta gizonen arteko berdintasun eragingarria garatzeko neurriak txertatuko dituzte tutoretzako planetan eta elkarbizitza planetan.
6. Hezkuntza-orientazioak, ikastetxearen Urteko Planean eta Hezkuntzarako Tutoretzan txertatuta, ikasleen garapen integrala bermatzen duten jarduera programatuak, sistematizatuak eta ebaluagarriak jaso behar ditu, baita eskolaldiko laguntza pertsonalizatua ere, eta nork bere burua ezagutzera eta autonomia garatzera bultzatu, erabakiak hartzeko orduan gida ditzan ikasleak. Irakasle-taldeek, gainera, ikasleen ikaskuntzaren eta autonomiaren aldeko estrategia didaktikoak eta pedagogikoak sartu behar dituzte.
7. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako etapan, orientazio-prozesuak barnean hartuko ditu ikasleei beren burua ezagutzen laguntzen dieten eta prestakuntza-ibilbidea eta bizitza-proiektua egiteko orduan erabakiak hartzen laguntzen dieten orientazio pertsonal, sozial, akademiko eta profesionaleko jarduerak, eta lan-orientazio guztien berri jakitea bultzatuko da, estereotipo sexistarik gabeko interes eta bokazioak pizten laguntzeko.
8. Behar bezala garatutako hezkuntzarako tutoretzak bermatzen du taldeko ikasle bakoitza banaka eta bere berezitasunekin hartzen dela aintzat. Talde bakoitzeko tutorea da laguntzeko, desberdintasunak hautemateko eta inklusioa eta aniztasuna indartzeko aukera gehien duen pertsona hezkuntza-komunitatean.
9. Tutoretza hezkuntza-ekintzen multzo bat da, zeinek funtsezko konpetentziak lortzen laguntzen baitute eta, aldi berean, beharrezkoak baitira ikasleen ibilbide pertsonala, akademikoa eta profesionala –bilakaera-unearen eta hezkuntza-etaparen arabera– modu progresiboan garatzeko.
10. Hezkuntzarako tutoretzak jarraipen indibiduala eta irakasle guztien jarraipen pertsonalizatua eta taldeko jarraipena konbinatzen ditu, ikasleen gizarte-kohesioan laguntzen duten proposamen pedagogikoak aplikatuz. Halaber, ikasleek beren ikasteko prozesuan eta beren garapen pertsonalean eta sozialean inplikazio aktiboa izan dezaten sustatzen du.
11. Hezkuntzarako taldeko tutoretza-saioen edukiak lau gai multzoren inguruan antolatu behar dira: garapen pertsonala, pertsonen arteko harremanak, ikasteko prozesuak eta ikasketa-orientazio profesionala. Multzo bakoitzeko edukia aldatu egingo da Oinarritzko Hezkuntzako etapetan zehar, ikasleen beharretara eta interesetara egokitu dadin.

12. Ikastetxearen antolaketa- eta funtzionamendu-araudiak, eskura dauden baliabideen bidez, tutoretzaren koherentzia eta jarraitutasuna bermatu behar ditu ikasleak eskolatzen diren bitartean.
13. Ikasleen tutoretza irakaskuntza-funtzioaren parte da. Ikasle guztiek izan behar dute tutore bat, eta tutore hori arduratuko da dagozkion ikasleen hezkuntza-prozesua orientatzeaz, banaka zein taldean. Tutoreak ikasleen garapen pertsonalaz, haien ongizateaz eta funtsezko kompetentzien lorpen progresiboaz arduratu behar du bereziki.
14. Tutoreari dagokio ikasleen eskola-jardueri buruzko guztiaren berri ematea ikasleei eta haien guraso edo legezko tutoreei –ikasleak adingabeak izanez gero–; haiek, nolahi ere, haiek eskubidea dute irakasleengana edo ikastetxeko gobernu-organismoetara jotzeko. Adin nagusiko ikasleen kasuan, guraso eta legezko tutoreek eskubide hori baliatu ahal izango dute, interes legitimoa justifikatuz gero.
15. Tutoreari dagokio beharrezkoa den dokumentazio akademikoa formalizatu eta betetzea eta irakasle-taldea koordinatzea ikasleen kudeaketa pedagogikoari dagokionez.
16. Ikasleen tutorearen ardura da irakasle-taldeak jarduketa-plan pertsonalizatua beharrezkoa denean prestatzeko lana koordinatzea, ikastetxeko aholkulariekin edo orientatzaileekin eta, hala badagokio, kanpoko hezkuntza-zerbitzuen aholkularitzarekin lankidetzan arituz. Gainera, plan horren jarraipena egin behar du, eta gurasoen, legezko tutoreen eta ikaslearen solaskide nagusia izango da.
17. Oinarrizko Hezkuntza osoan zehar, irakasle-taldeek beharrezkoak diren hezkuntza-sistemako informazioak jaso behar dituzte ikasle bakoitzari buruz, eta hurrengo mailara eta hurrengo etapara bidali. Ikastetxeak behar diren hezkuntza-sistemako informazioak jasotzeko eta bidaltzeko erregistro bat izan behar du. Tutoreak du erregistro horretako informazioa eguneratzeko eta kudeatzeko erantzukizuna. Erregistro horretan, besteak beste, kompetentzietan erdietsi den mailari buruzko datuak eta jaso diren errefortzu-neurriak eta laguntzak sartu behar dira.
18. Ikasleek eta haien gurasoek edo tutoreek –ikasleak adingabeak izanez gero– ebaluazio-txosten bat jaso behar dute ikasturte bakoitza amaitutakoan. Txosten hori tutoreak eratzen du, irakasle-taldearen laguntzarekin, eta ikaslearen ikaskuntzei buruzko informazioa eta funtsezko kompetentzietan eskuratutako mailari buruzkoa biltzen du hor, eta, hala badagokio, hurrengo ikasturterako gomendioak eta hezkuntza-arloko errefortzu-neurrien proposamenak. Txosten hori ikasleen espedientearekin batera gorde behar da, eta ezarritako koordinazio-mekanismoen bidez eman behar da ikaslea ikastetxetik aldatzen denean.
19. Ikastetxeko irakasle aholkulariek edo orientatzaileek laguntza eman behar diete tutoreari eta irakasle-taldeei orientazio- eta tutoretza-ekintzen plangintzan eta jarraipenean, eta ikasteko zailtasun espezifikoak hautematen eta aztertzen, eta aholkuak eman behar dituzte ikasle guztiek eskola-arrakasta izateko erantzun inklusiboen gainean. Halaber, ikastetxetik kanpoko gizarte- eta hezkuntza-arloko eta komunitate-arloko eragile eta babesleekiko elkarlana koordinatuko dute, eta ikasleei eta, ikasle adingabeen kasuan, guraso eta legezko tutoreei lagunduko diete eskola-ibilbidean zehar, eta orientabidea emango diete erabakiak hartzeko orduan, beren gaitasunak eta interesak ahalik eta hobekien gara ditzaten.
20. Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak orientabideak emango dizkie ikastetxeei Oinarrizko Hezkuntzako Tutoretza Plana egiteko eta garatzeko.